

Силабус курсу Соціальні інновації

Освітньо-професійна програма:

«Соціальна Педагогіка»

Галузь знань: 01 – Освіта/Педагогіка.

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки.

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень.

Кількість кредитів:3.

Рік підготовки – 1.

Дні занять: згідно розкладу.

Консультації: понеділок 14.00-15.00, ауд. 227

Форма навчання: денна/заочна.

Мова викладання: українська

Викладач курсу: Полішук В.А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи, спеціальної освіти і менеджменту соціокультурної діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Е-mail викладача: polvira1951@gmail.com

Сторінка викладача: http://tnpu.edu.ua/faculty/psychped/pol-shchuk-v-ra-arkadyna.php?clear_cache=Y

Опис дисципліни

Мета курсу: підготувати магістрантів до впровадження змін у сучасну практику соціальної роботи; до аналізу суті нововведень та моніторингу ефективності їх упровадження; до продукування нових ідей, які сприятимуть удосконаленню соціальної роботи; формування у випускників другого рівня вищої освіти умінь та навичок, необхідних для розробки та оптимального упровадження освітніх проєктів, інноваційних технологій та практик в процесі соціально-педагогічної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми магістранти повинні опанувати такі **компетенності:**

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; уміння спілкуватися усно та в письмовій формі державною мовою; володіти базовими навичками комунікації іноземною мовою; здійснювати ділову комунікацію з метою отримання інформації, необхідної для вирішення завдань діяльності.
- ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; вдосконалення наявних професійних умінь та навичок відповідно до вимог професійного середовища, розвивати нові професійно-значущі якості; адекватно оцінювати позитивні зміни у професійній діяльності та оволодіння новими знаннями та методами професійної діяльності.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; розуміти основні концепції, теорії та факти для прогнозування стратегії професійної діяльності, дотримання етичних стандартів у соціально-педагогічній діяльності; визначати шляхи вирішення моральних проблем та приймати адекватне професійне рішення в етичних питаннях; постійно працювати над власними цінностями, поглядами.
- ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми використовуючи доцільні технології, форми та методи соціально-педагогічної роботи у професійній діяльності; володіти знаннями щодо характеристики та класифікацій інноваційних технологій, форм та методів, які використовуються у професійній діяльності; добирати найбільш ефективні форми та методи роботи, забезпечувати їх варіативність, структурність, послідовність та інтеграцію.
- ЗК 11. Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, знань та пояснень, які їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, а також до осіб, які навчаються.
- ФК 1. Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи; аналізувати соціально-педагогічну діяльність на міжнародному, національному, регіональному та локальному рівнях; здійснювати порівняльний аналіз досвіду вирішення соціально-педагогічних проблем, прогнозувати шляхи їх розв'язання.
- ФК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах; вивчати та узагальнювати передовий досвід

соціально-педагогічної діяльності; включатися в інноваційні процеси, бути їх ініціатором; забезпечувати ефективну взаємодію всіх учасників інноваційного процесу; проводити експертизу науково-дослідних робіт в соціально-педагогічній сфері.

ФК18. Здатність проектувати освітнє середовище, що забезпечує відповідну якість освітнього процесу.

Опис дисципліни

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Сучасні трактування суті соціальних інновацій. Види соціальних інновацій. Класифікації соціальних інновацій (2 год.)	Знати про інновації як процес запровадження на практиці інноваційних ідей, засобів, технологій, в результаті яких підвищуються показники (рівні) досягнень у структурних компонентах соціальної роботи. Знати про модернізації як дії, спрямовані на зміну явищ, об'єктів, предметів у відповідності з сучасними вимогами шляхом введення різноманітних удосконалень структури, про нововведення як цілеспрямоване, продуктивне введення змін у систему або її структуру, що сприяє кардинальному вдосконаленню і переходу системи із одного стану в якісно новий.	Конспект лекції та відповідні джерела
2/2	Тема 2. Роль та місце соціальних інновацій у соціальній та соціально-педагогічній сферах в сучасних умовах. Інновації в соціальній сфері: сутність та особливості вивчення (2 год.)	Знати про інновації, модернізацію, нововведення, новацію, трансформацію, передовий досвід	Конспект лекції та відповідні джерела
2/4	Тема 3. Характеристика сучасних інноваційних технологій у соціальній та соціально-педагогічній сферах (2 год.)	Знати критерії оцінки інноваційного процесу в соціальній сфері (відповідність вимогам життя, тенденціям суспільного розвитку, бачення нових можливостей удосконалення соціальної дійсності); новизна в цілепокладанні, відборі змісту, форм та засобів організації процесу; наявність відчутних, стабільних отриманих результатів; можливість творчого застосування в близьких умовах.	Конспект лекції та відповідні джерела
2/2	Тема 4. Інновації в діяльності соціальних та	Знати послідовність (алгоритм) роботи по впровадженню інновацій: Виявлення, первинна діагностика і	Конспект лекції та відповідні джерела

	соціально-педагогічних установ, служб: сутність, види, відмінні характеристики	оцінка; накопичення фактичного матеріалу і його систематизація; опис явищ соціальної дійсності (чи їх реконструкція по документам та свідцтвам) в реальній послідовності подій; теоретико-методичний аналіз (визначення ідей, задумів, технологій втілення); узагальнення і рекомендації, щодо можливості практичного втілення.	
2/2	Тема 5. Розробка і впровадження інноваційних проєктів. Критерії оцінки інноваційних проєктів.	Знати інноваційні технології як систему засобів, форм, методів, їх етапність та послідовність, яка істотно поліпшує структуру та якість соціального благополуччя та є результатом науково-дослідної діяльності в галузі соціальної роботи. Знати про інноваційні підходи до класифікації соціальних технологій та технологій соціальної роботи та елементи технології: мета діяльності; завдання, що конкретизують дану мету; цільова група діяльності; очікуваний кінцевий результат; критерії, за якими будуть оцінюватися результативність та ефективність впливів.	Конспект лекції та відповідні джерела
2/2	Тема 6. Соціально інноваційні підходи до соціально-педагогічної роботи з людьми літнього віку (2 год.)	Знати технології соціально-педагогічної з людьми похилого віку. Особливості інноваційних технологій соціальної роботи з людьми похилого віку. Зарубіжний досвід інноваційних технологій соціальної роботи з людьми похилого віку. Знати прикладні технології соціально-педагогічної роботи. Технології патронажу, пробації, тьюторської підтримки, медіації як інноваційні.	Конспект лекції та відповідні джерела
4/2	Тема 7. Інновації в системі освіти	Мати знання про структуру інклюзії в освітній системі та особливості інноваційних технологій. інклюзії в освітній системі щодо молодих людей з особливими потребами	Конспект лекції та відповідні джерела
4/2	Тема 8. Інноваційні підходи до соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями і особливими	Знати технології соціально-педагогічної з людьми з функціональними обмеженнями. Особливості інноваційних технологій соціальної роботи з людьми з функціональними обмеженнями.	Конспект лекції та відповідні джерела

	потребами		
	Тема 9. Інноваційна діяльність магістрів педагогічної освіти, соціальних педагогів, викладачів фахових дисциплін у ЗВО	Знати прикладні технології соціально-педагогічної роботи. Технології патронажу, пробації, тьюторської підтримки, медіації як інноваційні.	Конспект лекції та відповідні джерела
	Тема 10. Конференція (захист інноваційного проекту)	Мати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання про принцип дії мотиваційного механізму інноваційної діяльності, про методи стимулювання інноваційної діяльності, про вплив системи стимулювання на розширення інноваційних можливостей організації.	Конспект лекції та відповідні джерела

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких **результатів навчання**

ПРН 2.	Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності; володіти знаннями щодо структури та динаміки розвитку інноваційних процесів, умов їх ефективності; розробляти та адаптувати відповідно до мети, особливостей об'єктів соціально-педагогічної діяльності і реальної ситуації технології, методи та прийоми реалізації завдань соціально-педагогічної діяльності; визначати переваги, можливості окремих технологій стосовно завдань соціально-педагогічної діяльності з дітьми, учнівською молоддю та їхніми сім'ями.
ПРН 4.	Організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти; здійснювати викладацьку діяльність в освітніх закладах з використанням науково-обґрунтованих соціально-педагогічних технологій, проектувати та реалізовувати в практиці викладання нового навчального змісту, технологій та конкретних методик відповідно вимог сучасності; здійснювати моніторинг та прогнозування досягнень учнів/студентів з використанням сучасних засобів оцінювання результатів навчання; аналізувати навчальні плани, розробляти навчальні програми дисциплін соціально-педагогічного циклу..
ПРН 6.	Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм; комплексно застосовувати знання з теорії і практики соціально-педагогічної діяльності, прогнозувати результати прийнятих організаційно-управлінських рішень і готовність брати відповідальність за їх наслідки, на засадах академічної культури та доброчесності.
ПРН 7.	Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей; розробляти та адаптувати відповідно до мети, особливостей об'єктів соціально-педагогічної діяльності і реальної ситуації, технології, методи та прийоми реалізації завдань соціально-педагогічної діяльності.
ПРН 10	Застосовувати моделі розвитку громад, ініціювати громадські дискусії, слухання, спрямовані на оптимізацію соціального захисту і соціального обслуговування населення; вивчати та застосовувати стандарти соціально-педагогічних послуг для різних категорій клієнтів, долати дискримінаційні практики та впроваджувати антидискримінаційну політику в навчальних закладах, організаціях, службах та установах.

Рекомендована література

Основна:

1. Вайнола Р. Х. Технології соціально-педагогічної роботи : курс лекцій для студентів спеціальності „Соціальна педагогіка”. Київ : КМПУ імені Бориса Грінченка. 2008.152 с.
2. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери: за ред. проф. І.Д. Зверєвої. Київ, Симферопіль :Універсум. 2012. 536 с.
3. Нісімчук А. С. та ін. Сучасні педагогічні технології : навч. посіб. Київ : Видавничий центр "Просвіта". 2000. 365 с.
4. Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах : кол. монографія / В. П. Андрущенко [та ін.] ; заг. ред.: В. П. Андрущенко, В. І. Луговий ; АПН України, Ін-т вищ. освіти. Київ : Педагогічна думка. 2008. 254 с.

5. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: офіційний веб- портал. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

6. Стрілець С. І. Інновації у вищій педагогічній освіті: теорія і практика : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Стрілець С. І. ; Черніг. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Чернігів : Лозовий В. М. [вид.], 2013. 507 с.

7. Сучасні технології в освіті / уклад. І. П. Моїсеєва, Н. Д. Грудініна ; наук. ред. Т. Ф. Букшина ; АПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Маріуп. держ. гуманіт. ун-т. Київ : [б. в.], 2005.

8. Єрескова Т.В. Методологічний вимір дослідження інновацій як соціального процесу/Т.В. Єрескова, О.О. Сомова [Електронне джерело]. Режим доступу:<http://lib.lntu.info/book/fb/pesp/2012/12-40/page5.html>

9. Гармашова Е.П. Розвиток теорії інноваційних процесів/ Е.П. Гармашова [Електронне джерело]. Режим доступу:<http://www.moluch.ru/archive/25/2626/>

10. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / [П. Ю. Саух та ін. ; за ред. П. Ю. Сауха]. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 443 с.

11. Превентивне виховання учнівської молоді: інноваційні технології : навч.-метод. посіб. / Т. Д. Дем'янюк [та ін.] ; Ін-т інновац. технологій і змісту освіти, Н.-д. лаб. інновац. виховних технологій Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту, Навч.-метод. центр відділу освіти Березнів. райдержадмін. К. ; Рівне : Волинські обереди, 2006. 360 с.

12. Психологічні особливості ефективності виховних технологій: Моно графія / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка; За заг. ред. М. Савчина. Дрогобич: Коло, 2005. 184 с.

13. Соціальна робота в Україні: навч. посіб. / І. Д. Зверева, О. В. Безпалько, С. Я. Харченко та ін. ; за заг. ред. І. Д. Зверевої, Г. М. Лактіонової. К. : Центр навчальної літератури, 2004. 256 с.

14. Технології соціально-педагогічної діяльності : нав. посіб. / [Н. В. Заверико, Ю. Р. Мацкевич, О. В. Пономаренко та ін.] ; за заг. ред. Н. В. Заверико. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2014. 280 с.

Допоміжна

1. Буркова Л.В. Класифікація педагогічних інновацій як елемент механізму управління інноваційним процесом в освіті // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: Збірник наукових праць / Ред. кол. Л.І.Даниленко та ін. К.:Логос, 2000. С. 231-238.

2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад, і голов. ред. В.Т.Бусел. - К., Ірпінь: Перун, 2001. 1440 с.

3. Закон України "Про інноваційну діяльність". 4 липня 2002 р

4. Закон України "Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні". 16 січня 2003 р.

5. Лоренц Уолтер Социальная работа в изменяющейся Европе. Амстердам. Киев, 1997.-199с.

6. Семигіна Т. Робота в громаді: практика й політика. К.Видавничий дім "КМ Академія", 2004. 180с.

7. Остапчук О.Є. Інноваційні процеси в освіті: пошук істини триває. Підручник для директора. 2003. №4. С.3-8.

8. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності. Наказ МОН України №522 від 07.11.2000 р.

Оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Соціальні інновації» використовуються такі форми контролю:

– поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності магістрантів на семінарських заняттях та виконання ними завдань самостійної роботи;

– модульний контроль застосовується після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни, оцінка модульного контролю складається з балів, накопичених упродовж вивчення змістового модуля;

- підсумковий контроль проводиться у формі захистку інноваційних проектів у термін, визначений графіком підсумкового контролю.

Шкала оцінювання.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	зараховано
75-84	C	
64-74	D	зараховано
60-64	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені.
- **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом навчання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі .